

Informasjon om endringer i pleiepenger – oppdatert 29 mai 2019

Maksgrense på antall pleiepengedager fjernet

Begrensning i antall pleiepengedager ble fjernet gjennom at Stortinget mandag 10. desember 2018 vedtok å oppheve folketrygdlovens [§ 9-12](#), som tidligere satte en maksgrense for hvor lenge man kan motta pleiepenger. Dette skjedde etter et felles forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti. Kristelig Folkeparti, Rødt og Miljøpartiet de grønne støttet forslaget og det ble dermed flertall. Endringene trådte i kraft 1. januar 2019, og innebar at det ikke lenger er en begrensning i antall dager man kan motta pleiepenger.

Utredning av ordninger for de som ikke har opptjent rett til pleiepenger, og bedre informasjon:

Videre ble det i Stortinget 10. desember 2018 vedtatt et forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti om å utrede en statlig ordning som sikrer økonomisk trygghet for dem som ikke har opptjent rettigheter i ordningen med pleiepenger. Dette kan for eksempel gjelde de som ikke har hatt arbeid før behovet for pleiepenger melder seg. Videre foreslo de samme partiene at regjeringen skal sørge for bedre informasjon om pleiepengene i helsevesenet. Dette ble vedtatt med stemmene fra Rødt, Miljøpartiet de Grønne, Kristelig folkeparti og en stemme fra partiet Venstre. Per 29 mai 2019 har det ikke kommet noe mer fra regjeringen på dette.

Graderingsreglene endres

Utredning vedtatt 10. desember 2018:

Opposisjonen på Stortinget foreslo også den 10. desember 2018 at graderingsreglene for pleiepenger skulle endres slik at man tok hensyn til nattevåk og beredskapsbehov. Dette forslaget fikk ikke flertall, da Fremskrittspartiet, Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti stemte mot.

Et enstemmig Storting vedtok deretter en bestilling til regjeringen om å utrede og foreslå endring i graderingsreglene. Det er resultatet av denne bestillingen som nå er kommet på bordet.

Lovforslag fremmet 24 mai 2019:

I forbindelse med revidert statsbudsjett for 2019 ble det varslet endringer i graderingsreglene med planlagt ikrafttredelse fra 1. juli 2019. Dette ble fulgt opp med en lovproposisjon Prop. 116 L (2018-2019) fremmet 24.05.2019. Saken er foreløpig ikke behandlet i Stortinget, men det er ventet at endringene vil bli vedtatt. Det tas forbehold om at det blir gjort noen justeringer når forslaget går gjennom Arbeids- og sosialkomiteen og deretter Stortinget. Komiteen har frist til 05.06.2019 med å gi sin innstilling. Deretter er det ventet at lovforslaget kommer opp i Stortinget for vedtagelse på et tidspunkt før Stortinget tar sommerferie den 21. juni 2019.

I lovforslaget legges det opp til å endre reglene i folketrygdloven slik at det ved gradering av pleiepenger kan tas hensyn til foreldre som på grunn av nødvendig nattevåk eller beredskap ikke kan arbeide like mye som den tiden barnet har tilsyn av andre skulle tilsi.

Mer utdypende om gradering:

Hovedregelen er fortsatt at pleiepengene skal graderes ned for hver time barnet har tilsyn fra andre. Arbeids- og sosialdepartementet skriver i lovforslaget at:

Det gjøres unntak i de tilfellene hvor barnets sykdom er slik at omsorgspersonen må være mye våken om natten, eller må være i beredskap når barnet har tilsyn av andre. Det er et vilkår at omsorgspersonen som følge av dette ikke kan være i arbeid selv om barnet er i etablert tilsynsordning.

I tillegg gis det mulighet for å utdype reglene om gradering nærmere i forskrift. Det betyr at det trolig kommer mer detaljerte regler på dette etter hvert.

Det påpekes videre at Arbeids- og velferdsetaten må foreta en skjønnsmessig vurdering, og kan kreve den dokumentasjon, f.eks. fra lege, som er nødvendig for å fatte vedtak om unntak fra hovedregel om graderingsnivå i den enkelte sak. Departementet påpeker at denne skjønnsmessige vurderingen kan føre til forskjellsbehandling. Det som skrives i lovforslaget vil bli lagt vekt på når NAV skal vurdere om det skal gis unntak fra gradering etter lovendringen.

Om den skjønnsmessige vurderingen skrives det:

Ved vurdering av om ytelsen ikke skal graderes ved nattevåk, selv om barnet har tilsyn på dagtid, må det legges vekt på det faktiske omfanget av nødvendig nattevåk. Det må foretas en vurdering av årsakssammenhengen mellom barnets sykdom og hvor mye forelderen er våken på natten. Med dette som utgangspunkt tas stilling til om forelderen har behov for å sove hele eller store deler av tiden barnet er i barnehagen eller på skolen. Det kan legges vekt på hvilken bistand familien tilbys fra kommunale helse- og omsorgstjenester og om bruk av f.eks. velferdsteknologi ivaretar (deler av) behovet for overvåkning nattestid. Det kan også tas hensyn til hva som er vanlig for foreldre med barn i den aktuelle alder.

Ved vurdering av om ytelsen ikke skal graderes som følge av behov for beredskap, må det legges vekt på sannsynligheten for at akutte kriser oppstår og hvor alvorlige disse vil være. Det kan også legges vekt på omsorgspersonens mulighet til å forlate arbeidsplassen når en krise oppstår, sett hen til typen arbeid og avstanden fra arbeidsplass til der barnet oppholder seg. To personer med det samme behov for å være i beredskap, vil ikke nødvendigvis ha lik reduksjon i arbeidsmulighet.

Det blir foreslått at lovendringene trer i kraft fra 1. juli 2019, med virkning for både nye og løpende saker.